

İleri Düzey Eğitim ve Araştırma Laboratuvarı (TIP İDEAL)

"Kanser Araştırmalarında İnterdisiplinler Yaklaşımlar" Çalıştay Raporu

2019

**KANSER ARAŞTIRMALARINDA
İNTERDİSİPLİNER YAKLAŞIMLAR
ÇALIŞTAYI**

GAÜN Hastanesi
Oditoryum
Konferans Salonu

13
Aralık
09:00
11:30

13
Aralık
13:00
17:00

14
Aralık

GAÜN Seyirtepe
Kontenjan 30 kişi
Katılım Ücretsizdir.

Çalıştay Başkanı; Prof. Dr. A.Ferudun IŞIK

Yeri: Gaziantep Üniversitesi Kampüsü Seyirtepe

Tarih: 13-14 Aralık 2019

ÇALIŞTAY GEREKÇESİ:

Kanser alanı doğrultusunda ‘‘Moleküler onkoloji’’, ‘‘Biyoinformatik’’, ‘‘Kanser de klinik yaklaşımlar’’ve ‘‘ulusal ve uluslar arası projelendirme’’ başlıkları altında kanseri molekülerden kliniğe tartışmak ve yeni bakış açıları getirmek. Bu başlıklar doğrultusunda Temel Tıp, Klinik ve Cerrahi Bilimlerden çalışma gruplarının bir araya gelerek neler yapabileceği konusunda bilgi alış verişi sağlamak.

YÖNTEM:

Çalıştay başkanı, raportörler ve katılımcılar ile Gaziantep Üniversitesi Seyirtepe alanında toplandı. Prof. Dr. Hasan Bayram, Prof . Dr. Neşe Atabey, Dr. Öğretim Üyesi Athanasia Pavlopoulou ve Dr. Ahmet Uçar konu ile ilgili sunumlarını gerçekleştirdi.

AMAC ve HEDEFLER

- Türkiyede kanser verilerinin güncellenerek en sık görülen kanser tipleri ve tedavi yöntemleri ile ilgili olarak klinik ve temel bilimlerin bir araya getirilmesi ve ortak yeni tedavi önerilerinin tartışılması.
- Bu amaç doğrultusunda Temel Tıp, Klinik ve Cerrahi Bilimlerden çalışma gruplarının bir araya gelerek neler yapabileceği konusunda bilgi alış verişi sağlamak.
- Kanser hastalarına fayda sağlayacak araştırılması gereken öncelikli alanları belirleyip, bu alanlarda proje ve strateji fikirleri ortaya atmak.
- Ulusal ve uluslararası üniversitelerle işbirliği sağlanarak araştırmacılar interdisipliner çalışmalara teşvik etmek.

ÇALIŞTAYDA ELDE EDİLEN BİLGİLER

Çalıştay programında hedeflendiği gibi katılımcıların ve konuşmacıların aktif bir şekilde katkı sağlayarak kanser konusunda neler yapılabileceği tartışıldı. Hem klinik hem temel bilimlerin bir araya gelerek gerçekleştirdiği programda kanser; moleküler düzeyden klinikte hasta tedavisine kadar farklı görüş açıları yardımıyla değerlendirildi.

- Birinci gün sabah programında Doç. Dr. Fatih Teker (Gaziantep Üniversitesi-Onkoloji AD) tarafından Türkiyede kanser verileri ve klinik tedaviler değerlendirdi. ‘‘Kanser Araştırmalarında Son Durak: Hasta’’ Paneli ile Prof. Dr. Maruf Şanlı (Gaziantep Üniversitesi- Göğüs Cerrahisi AD) kanserin klinik yüzünü, Prof. Dr. Mehmet Şahin (Gaziantep Üniversitesi- Tıbbi Biyoloji ve Genetik AD) güncel kanser tedavilerinin moleküler (laboratuvar) düzeyde ki durumunu değerlendirirken hasta ve hasta yakınlarının katılımı ile bu süreçteki duygu ve düşünceler katılımcılar ile paylaşıldı.

- Öğleden sonra Dr. Ahmet Ucar (Manchester Üniversitesi) “güncel kanser araştırma konuları” başlığı altında kanserde hedefe yönelik tedavilerde tek hücre kültürünü ve tümör mikroçevresinin de tedavide ki önemini katılımcılara aktardı. Ayrıca ilaç direnci konularında tek hücrede birçok farklı mutasyon varlığı sebebiyle ilaca karşı her zaman farklı dirençlerin oluşabileceğini asıl bu mutasyonların ayrı ayrı hedef alınması gerektiğini belirtti. 2D, 3D ve 4D hücre kültürünün önemini anlatan Dr. Ahmet Uçar melküler düzeyde neler çalışılabileceği konusunda katılımcılar ile fikir alışverişlerinde bulundu.

- Diğer konuşmacı olan Prof. Dr. Neşe Atabey (İzmir Uluslararası biyotip ve genom Merkezi), "Araştırma merkezlerinin planlanması ve yönetimi" başlıklı konu ile klinik ile bağlantılı olarak moleküler çalışmaların yapıldığı merkezlerin çalışma prensipleri, yönetimleri ve yurtdışı merkezler ile iş birliklerinin detaylarını katımcılara aktardı.

- Çalıştayımızın ikinci günü sabah oturumun da Prof. Dr. Hasan Bayram (Koç Üniversitesi Translasyonel Tıp Araştırma Merkezi) yurtdışı yurtiçi proje yazılımında dikkat edilmesi gereken kuralları proje yazımındaki eksiklikleri TÜBİTAK proje taslağı üzerinden örneklendirerek anlattı. Özellikle Prof. Dr. Neşe Atabey hocanın TÜBİTAK hakem kurulunda dikkatini çeken hatalar hem temel bilimcilerin hem klinisyenlerin açısından tartışıldı. Özellikle en sık hatalara dikkat çekilerek istenilen bilgilerin sade ve anlaşılır olmasının yanısıra ön çalışmaların önemine dikkat çekildi.

- Devamında Dr. Öğr. Üyesi Athanasia Pavlopoulou (İzmir Uluslararası biyotip ve genom enstitüsü) Kanser Araştırmalarında Biyoinformatik Yaklaşımlar başlığı altında kanser tedavilerinde mutasyon taramalarında en sık kullanılan cihazlardan next gene sequencing datalarının analiz edilmesi ve değerlendirilmesini anlattı. Özellikle tüm

katılımcıların yararlanabileceği ücretsiz software programları üzerinden anlatarak katılımcıların bir biyoinformatikçi yardımıyla projelerini zenginleştirebileceklerini ifade etti.

Çalıştay başkanı Prof. Dr. A. Ferudun Işık hocanın kapanış konuşmasıyla birlikte katılımcıların görüş ve değerlendirmeleri alındı ve yurtiçi yurtdışı işbirliklerinin yapılabilmesi için bölümler arası iletişimlerin önemi anlatıldı.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

Günümüzde ölüm oranı oldukça yüksek olan kanserin tedavisi için rastgele çalışmalardan ziyade interdisiplinler arası klinik eksiklikler doğrultusunda hedefe yönelik moleküler çalışmaların önemi anlatıldı. Ayrıca yurtdışından gelen ve yurtdışı deneyimi olan hocalarımızın ulusal ve uluslar arası işbirlikleri için nelere ihtiyaç duyulduğu ifade edildi. Özellikle kanser çalışmalarında sadece klinik ya da sadece molekülerin çalışmaların tek başına bir anlam ifade etmediği tam aksine beraber çalışılarak hatta çalışmalara hasta ve hasta yakınlarında dahil edilerek farklı bakış açılarıyla değerlendirilmesinin önemi vurgulandı.